

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้
ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

The relationship between academic administration and academic
leadership as perceived by nursing instructors in nursing faculty
in private higher education institutions

สุภาพร นันทศักดิ์¹ วิเชียร พันธุ์เครือบุตร² และพงศ์เทพ จิระโร³

¹นักศึกษาลัทธิสุตรปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

²⁻³ หลักสูตรคุณวุฒิบัณฑิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิทยาลัยนานาชาติเซนต์เทเรซา

*ผู้รับผิดชอบหลัก e-mail : supaporn@stic.ac.th

Received: November, 15 2023

Revised: November,30 2023

Accepted: December,30 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการและภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ อาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 27 แห่ง จำนวน 217 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ Frequency Percentage Mean Standard Deviation Independent t-test One-way ANOVA, Pearson's Product Moment Correlation และ Scheffe

ผลการวิจัยพบว่า ผลการรับรู้การบริหารงานวิชาการและภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลที่มีเพศต่างกันมีระดับการ ศึกษาต่างกัน โดยรวมและทุกด้านมีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน แต่การรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การรับรู้แตกต่างกัน และการเปรียบเทียบการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลที่มีตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน ในการรับรู้การบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ มีการรับรู้แตกต่างกัน และการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข มีการรับรู้แตกต่างกัน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลทุกด้านมีความสัมพันธ์กัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ , ภาวะผู้นำทางวิชาการ

Abstract

This research aims to study 1) Level of academic administration and academic leadership 2) To compare academic administration and academic leadership with gender. Education level and academic positions are different and 3) the relationship between academic administration and academic leadership according to the perception of nursing instructors in the Faculty of Nursing in private higher education institutions. The sample group used was 217 nursing instructors from the Faculty of Nursing in 27 private higher education institutions. The research tools were questionnaires. Statistics used were Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, Independent t-test, One - way ANOVA, Pearson's Product Moment Correlation and Scheffe'.

The results of the research found that the overall and individual perceptions of academic administration and academic leadership of nursing instructors in nursing faculty in private higher education institutions were at a high level. The perception of nursing instructors of different genders Each has different levels of education. Overall and every aspect has the same perception. But the perception of academic leadership in the use of technology for learning perception is different and comparing the perceptions of nursing teachers with different academic positions in recognition of academic administration in curriculum development Implementing the curriculum, developing media, innovation and technology for education educational supervision and administration and teacher development There are different perceptions. and perceptions of academic leadership Academic planning Personnel potential development and in the aspect of coping and solving problems There are different perceptions. As for the relationship between academic administration and academic leadership according to the perception of nursing teachers. All aspects are related.

Keywords: academic administration, academic leadership

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา แห่งพระราชบัญญัติ การอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 มาตรฐานการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสถาบันอุดมศึกษาเป็นมาตรฐาน เพื่อให้การดำเนินการตามภาระหน้าที่หลักเป็นไปอย่างครบถ้วนและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม และด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม มีการพัฒนา

คณาจารย์ในเรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ ทั้งในระบบชั้นเรียนและ ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย เทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การประเมินผลลัพธ์ การเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งการให้คำปรึกษาและการดูแลผู้เรียนให้ประสบ ความสำเร็จในการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ กำหนดนโยบายและทิศทางในการผลิตบัณฑิตและการพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับ แนวทางการพัฒนาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ความต้องการของชุมชน สังคมและประเทศ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่เป็นไปตามมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา มีการกำกับดูแลให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการประเมินผลลัพธ์ การเรียนรู้ของผู้เรียนที่กำหนดไว้ในแต่ละหลักสูตรการศึกษา สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการวิจัย และการสร้างนวัตกรรม ได้แก่ กำหนดนโยบายและทิศทางการวิจัยที่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ และเชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศิลปะและวัฒนธรรม หรือสิ่งแวดล้อม ตามความเชี่ยวชาญ และอัตลักษณ์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ส่งเสริมให้เกิดการสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตอบสนอง ต่อการพัฒนาและความต้องการของประเทศ พัฒนาศักยภาพของคณาจารย์ นักวิจัย และผู้เรียนให้มีความสามารถในการสร้าง ผลงาน วิจัยและนวัตกรรม สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการบริการ วิชาการแก่สังคมกำหนดนโยบายและทิศทางการบริการวิชาการและการพัฒนาเชิงพื้นที่ เป็น การบริการ ของหน่วยงานและของคณาจารย์ โดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ ที่ตอบสนองและสร้างประโยชน์แก่ชุมชน สังคม และประเทศ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ส่งเสริมให้คณาจารย์ ผู้เรียน และชุมชน ร่วมกันเรียนรู้และพัฒนาชุมชนในพื้นที่เพื่อสร้าง ประสบการณ์จริงให้เกิดขึ้นในการเรียนรู้ และเพื่อให้เกิดการพัฒนาเชิงพื้นที่ สถาบันอุดมศึกษาต้องดำเนินการด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ได้แก่ กำหนดนโยบายและทิศทางการส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เพื่อการธำรง รักษา สืบสาน เผยแพร่ศิลปะและวัฒนธรรมไทยหรือการพัฒนา ต่อยอด และ สร้างคุณค่าใหม่ ทั้งนี้ ตาม ความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษา และจัดให้มีรายวิชาในหลักสูตรการศึกษาและกิจกรรม ที่สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ประวัติศาสตร์ ศิลปะและวัฒนธรรม และประเพณีที่หลากหลายของ ท้องถิ่นและของชาติ การศึกษาเป็นนโยบายสาธารณะมีจุดเริ่มต้นและมีจุดสิ้นสุด การศึกษามุ่งเน้นพัฒนา คุณภาพของผู้เรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความรู้ และนำความรู้ไปใช้ ด้วยความ มีคุณธรรม จริยธรรม ทศนคติที่ดี เพื่อ ให้เกิดความเจริญงอกงาม สืบสานวัฒนธรรม จรรโลงสังคม และทำ ให้คน ๆ นั้นมีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา,2565)

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร สถานศึกษา ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ อย่างยิ่งในการบริหารโดยการสนับสนุน ส่งเสริม และ พัฒนาให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุ จุดหมาย และเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ เพราะการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความสุขอีกทั้งเป็นการสร้างความ มั่นคงในอาชีพ และความสำเร็จในชีวิตของพลเมือง และความมั่นคงของ

ชาติด้วย การบริหารงานวิชาการ เป็นการจัดการกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียน การสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งมีหลักการและ กระบวนการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือนโยบายหลัก การบริหารงานวิชาการมุ่งความร่วมมือการทำงาน การมีเอกภาพในจุดมุ่งหมาย จะทำให้การดำเนินการ สอดคล้องสัมพันธ์และเป็นไปในทิศทางเดียวกันและควรกระจายอำนาจไปให้ผู้ปฏิบัติ ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงาน ปรับปรุงตนเองด้วยวิชาการ ด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และการพัฒนางานดำเนินไปได้ด้วยดี การมีวินัย ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการจะสามารถทำให้งานดำเนินไปได้ด้วยดี และ ผู้บริหารควรใช้เทคนิค ส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น โดยบุคลากรทุกคนต้องการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จึงควร มีคณะกรรมการประสานงานวิชาการ ให้ผู้สอนตั้งวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสอนทุกวิชา ที่รับผิดชอบ มีการประสานงานความสามัคคี ความมีมนุษยสัมพันธ์ และความร่วมมือยอมนำมา ซึ่งความสำเร็จ ของหน่วยงาน และมีการติดตามประเมินผล เป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ดังนั้นการบริหารวิชาการจำเป็นต้องใช้ทั้งศาสตร์ ศิลป์ ทักษะ และ เทคนิคในการบริหารงาน (คู่มือการบริหารสถานศึกษา หน้า 6) ฉะนั้น ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญอย่าง ยิ่งในการบริหารงานวิชาการ โดยการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาให้ผู้สอนจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ให้บรรลุจุดหมาย และเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความ เข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการสามารถพัฒนา หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพ เพราะการศึกษาเป็นการวางพื้นฐานในการพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถ ปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่าง มีความสุขอีกทั้งเป็นการสร้างความ มั่นคงในอาชีพ และความสำเร็จในชีวิตของพลเมือง และความมั่นคง ของชาติด้วย

ภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความสำคัญมากในบทบาทของการบริหารงานวิชาการ ในการใช้กลยุทธ์ ความเป็นผู้นำ มีทัศนคติที่ดี เป็นคุณสมบัติหลักของภาวะผู้นำทางวิชาการ มองเรื่องต่างๆ ทุกปัญหาในงาน วิชาการเป็นโอกาสในการพัฒนา สามารถเผชิญปัญหาและการแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการมอบหมาย งานแก่ผู้ร่วมในทีมให้ถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และให้ความสำคัญ ให้เกียรติ กับผู้ร่วมในทีมเพราะผู้ร่วมทีมเป็นผู้ดำเนินงานขับเคลื่อนกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุผล การเรียนรู้ เป็นต้นแบบแบบอย่างที่ดีให้ได้รับการไว้วางใจ ยอมรับผิดและขอโทษหากมีข้อผิดพลาด ในการทำงาน ผู้นำทางวิชาการสามารถอธิบาย ชี้แจงกระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้สอนใน การสร้างสรรค์ผลงานการสอน ให้ความสำคัญกับทุกความสำเร็จของผู้ร่วมในทีม สร้างบรรยากาศ จัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมกิจกรรม การทำงานร่วมกัน ด้านสถานที่ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกใน การเรียนรู้ และการพัฒนาทางวิชาการ ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสืบค้น ระบบห้องสมุด และระบบ อินเทอร์เน็ต ที่มีประสิทธิภาพ การมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อส่งเสริมงานบริหารงานวิชาการให้บรรลุผล ตามมาตรฐานการศึกษา ดังนั้นผู้บริหารงานวิชาการจะต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเอง

อย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง โดยเฉพาะอาจารย์ผู้สอน ผู้บริหารใหม่ต้องมีการพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อเป็นผู้บริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการและภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นอย่างไร
2. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
3. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการและภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และตำแหน่งทางวิชาการ แตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน มีความแตกต่างกัน
2. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีความสัมพันธ์

ประโยชน์ที่ได้รับในการวิจัย

1. ผู้บริหารการศึกษาศาสนาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และผู้สนใจสามารถนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีความเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ร่วมงานและสถานศึกษา
2. สถาบันอุดมศึกษาเอกชนนำข้อค้นพบของผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารงานวิชาการในสถาน

ศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิผลกับสถานศึกษานำผลการวิจัยไปพัฒนาโปรแกรม การพัฒนาตนเองของผู้บริหารระดับคณะวิชาและสาขาวิชาเพื่อการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้ ผู้เข้ารับการศึกษาได้เรียนรู้สิ่งที่ใกล้เคียงกับงานมากที่สุดและจัดทำแผนพัฒนาตนเองของผู้บริหารใหม่ เพื่อให้สามารถวางแผนการพัฒนาคณะวิชาได้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ขอบเขตของการวิจัย

1. เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และตำแหน่งทางวิชาการ
2. การบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไป ใช้ด้านการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ ด้านพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอน ผลการเรียน
3. ภาวะผู้นำทางวิชาการ 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพ บุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการและด้านการเผชิญ ปัญหาและการแก้ไข

นิยามศัพท์

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการ ขั้นตอนการบริหารกิจกรรม และพัฒนาคุณภาพ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานตามหลักสูตรที่กำหนด เกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยการ พัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน การบริหารและการ พัฒนาอาจารย์ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการ เรียน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง บทบาทของผู้บริหารการศึกษาสถาบันในการใช้กลยุทธ์ความเป็น ผู้นำ ในการจัดการบริหารงานวิชาการ ให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาของสถาบัน โดยการบริหารจัดการ เรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรกำหนด ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน โดยการ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาศักยภาพบุคลากร การใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การส่งเสริมบรรยากาศ ทางวิชาการ และการเผชิญปัญหาและการแก้ไข

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (descriptive study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 27 แห่ง จำนวน 1,215 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน 27 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ จำนวน 291 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด โดยข้อมูลประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อความเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลในคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 95 ข้อ ลักษณะคำตอบของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 34 ข้อ ลักษณะคำตอบของแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ความตรง (Validity) ในการศึกษานี้หาคุณภาพด้านความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) (พงศ์เทพ จิระโร.2562. หน้า 18) แบบประเมินชุดนี้หลังจากผ่านการตรวจสอบค่าความสอดคล้องระหว่างข้อประเมินกับจุดมุ่งหมาย (IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่านแล้ว ได้ค่าตรงกับความสอดคล้อง ส่วนที่ 1 = 1.00 ทุกข้อ ส่วนที่ 2 = 0.91 และ ส่วนที่ 3 = 0.91 สรุป ค่า IOC เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 0.91 -1.00 ที่คำนวณได้ มีค่ามากกว่า 0.5 ซึ่งถือว่า แบบประเมินชุดนี้ มีความตรงตามเนื้อหา

ความเที่ยง (Reliability) ในการศึกษานี้หาคุณภาพด้านความเที่ยงแบบความสอดคล้องภายใน (Internal consistence) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient method) (พงศ์เทพ จิระโร หน้า 22) เกณฑ์สัมประสิทธิ์ความเที่ยงมีค่าอยู่ระหว่าง -1 ถึง +1 แบบประเมินที่มีคุณภาพควรมีค่าสัมประสิทธิ์ ความเที่ยงสูงกว่า 0.70 ขึ้นไป จากแบบประเมินส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.993 และส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลในการวิจัยครั้งนี้ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง = 0.988

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ ใช้บรรยายวิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา ตำแหน่งทางวิชาการ
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้การวิเคราะห์สถิติค่าที่ ชนิดกลุ่มตัวอย่าง เป็นอิสระต่อกัน (t-test ชนิด Independent Samples) ใช้การทดสอบการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – way ANOVA) และการทดสอบเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีเพศ ระดับการศึกษา และระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน
3. สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้ความสัมพันธ์การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน สรุปผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.049, S.D. = 0.746) การรับรู้รายด้านมากที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา (Mean = 4.141, S.D. = 0.789) รองลงมา คือ การบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน (Mean = 4.132, S.D. = 0.725) และด้านการพัฒนาหลักสูตร (Mean = 4.115, S.D. = 0.926) ตามลำดับ ระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (Mean = 3.938, S.D. = 0.776)

ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.020, S.D. = 0.794) การรับรู้รายด้านมากที่สุด คือ ด้านการวางแผนงานวิชาการ (Mean = 4.066, S.D. = 0.837) รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร (Mean = 4.054, S.D. = 0.849) และด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข (Mean = 4.009, S.D. = 0.805) ตามลำดับ ด้านที่ระดับการรับรู้ที่น้อยที่สุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ (Mean = 3.924, S.D. = 0.868)

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้การบริหารงานวิชาการและภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและทุกด้านมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน รายด้านและโดยรวม มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน รายด้านการวางแผนงาน วิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการเผชิญปัญหา และการแก้ไข และโดยรวมมีการรับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ด้านการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน การรับรู้ด้านการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แต่รายด้าน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ และโดยรวม มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน การรับรู้ด้านการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่รายด้าน ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข และโดยรวม มีการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการรับรู้การบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด ได้แก่ การบริหารและการพัฒนาอาจารย์กับด้านการวางแผนงานวิชาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .782 รองลงมา คือ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนกับด้านการวางแผนงานวิชาการค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .780 และด้านการพัฒนาหลักสูตรกับด้านการวางแผนงานวิชาการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .767 มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการนำหลักสูตรไปใช้ มีความสัมพันธ์กับด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .522

การอภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดม

ศึกษาเอกชน โดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลในสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่รับรู้การบริหารงานวิชาการจากผู้บริหารงานวิชาการในสถาบัน ซึ่งมีระดับการรับรู้ด้านการนิเทศการศึกษามากที่สุด เพราะอาจารย์พยาบาลต้องจัดการเรียนการสอนตามผลลัพธ์การเรียนรู้ตามหลักสูตรกำหนด รองลงมา คือ ด้านการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน และด้านการพัฒนาหลักสูตร ส่วนระดับการรับรู้การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน การรับรู้รายข้อแต่ละด้าน ด้านการพัฒนาหลักสูตร การรับรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ รับรู้การวางแผนพัฒนาหลักสูตรตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษามากที่สุด รองลงมา คือ การกำหนดผู้รับผิดชอบในการพัฒนาหลักสูตรของสถาบันและ การสร้าง/พัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์/พันธกิจของสถาบัน เพราะหลักสูตรเป็นหลักในการบริหารงานวิชาการ ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ การรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อกำหนดผู้รับผิดชอบ และส่งเสริมในการบริหารหลักสูตรและการนำไปใช้การรับรู้มากที่สุด รองลงมา คือ ส่งเสริมให้มีการนำผลการประเมินการใช้หลักสูตร ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ ส่งเสริมให้มีการดำเนินการ กำกับติดตาม นิเทศและ ประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ เพราะอาจารย์พยาบาลเป็นผู้ถูกนิเทศติดตามด้านการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน ระดับการรับรู้มากทุกข้อ ข้อการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการรับรู้มากที่สุด รองลงมา คือ กำหนดผู้รับผิดชอบในการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบัน และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับรายวิชา เพราะอาจารย์พยาบาลเป็นผู้ดำเนินการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การรับรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อการจัดหาแหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียน มีการรับรู้มากที่สุด รองลงมา คือ การกระตุ้นให้ผู้สอนนำแหล่งเรียนรู้ สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเรียนการสอน และ การส่งเสริมการนำสื่อเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการเรียนการสอน โดยอาจารย์พยาบาลเป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติ ด้านการนิเทศการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ข้อการกำหนดผู้รับผิดชอบในการนิเทศการศึกษา การประสานงานกับแหล่งฝึกเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศในงานวิชาการ และ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สอนนำผลการนิเทศไปปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนการสอนของตนเอง ด้านการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ การรับรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ข้อการส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ด้านการทำนุบำรุงศิลปะ วัฒนธรรม รองลงมา คือ สนับสนุนอาจารย์ในการจัดโครงการบริการวิชาการทั้งในและนอกสถาบัน และ การยกย่อง เชิดชูอาจารย์ที่ได้รับรางวัลด้านการวิจัยเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการกระตุ้นการทำวิจัย อาจเป็นเพราะเป็นข้อกำหนดภารกิจหลักในงานของอาจารย์พยาบาลที่ต้องปฏิบัติ ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การรับรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ข้อการกำหนดผู้รับผิดชอบในการบริหารงานประกันคุณภาพของสถาบัน รองลงมา คือ การมีระบบและกลไกการพัฒนาประกันคุณภาพการศึกษา และ การจัดทำรายงานผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน เพราะเกณฑ์มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นข้อกำหนดและประเมินผลการเรียนการสอน และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ระดับการรับรู้อยู่ในระดับมากทุกข้อ คือ ข้อการส่งเสริมผู้สอนให้ดำเนินการวัดและประเมินผลรายวิชาตามแผนที่กำหนด การรับรู้มากที่สุด รองลงมาคือ มีการประเมินสมรรถนะผู้เรียนตามมาตรฐานหลักสูตรภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ และ กำหนดผู้รับผิดชอบในการบริหารงานวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนของสถาบัน ดังนั้นผู้บริหารงานวิชาการในสถาบัน โดยเฉพาะผู้บริหารใหม่ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในการงานบริหารงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการรับรู้มากที่สุด คือด้านการวางแผนงานวิชาการ รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารงานวิชาการได้กำหนดมอบหมายงาน ส่งเสริมด้านความรู้ด้านการเรียนการสอน ส่งผลให้อาจารย์พยาบาลมีการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการ ส่วนการรับรู้รายข้อของแต่ละด้าน ด้านการวางแผนงานวิชาการ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ รับรู้มากที่สุด คือ ข้อกำหนดวิสัยทัศน์เป้าหมาย และพันธกิจ รองลงมา คือ การวางแผนยุทธศาสตร์ และขับเคลื่อนการพัฒนา เพื่อบรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์ขององค์กร และมีเป้าหมาย และพันธกิจที่ให้ความสำคัญกับงานทางวิชาการ ที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ ต่อสังคม ประเทศ และโลก อาจเป็นเพราะผู้บริหารงานวิชาการได้สื่อสารเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการให้อาจารย์พยาบาล รับทราบ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร โดยเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ รับรู้มากที่สุด คือ การส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์พัฒนาการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการแก่ สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของคณะวิชา รองลงมา คือ การส่งเสริมให้อาจารย์มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ที่ตนเองรับผิดชอบ และ การเอาใจใส่ ชี้แนะแนวทาง การสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือผู้ปฏิบัติงาน เป็นเพราะด้านนี้จะเกี่ยวข้องกับงานภารกิจที่อาจารย์พยาบาลต้องรับผิดชอบ และผู้บริหารส่งเสริมสมรรถนะงานวิชาการแก่อาจารย์พยาบาล ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ รับรู้มากที่สุด คือ การพัฒนาบุคลากรในสถาบัน ในเรื่องเกี่ยวกับการ พัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ สนับสนุนและส่งเสริมการนำเทคโนโลยี สารสนเทศ และ การสื่อสารมาใช้ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ และการกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่อง การจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถาบัน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ รับรู้มากที่สุด คือ พัฒนาและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับนิสิต อาจารย์ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รองลงมา คือ การช่วยแก้ปัญหา ช่วยส่งเสริม และพัฒนางานวิชาการทุก ๆ ด้าน และ การจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และการพัฒนาทางวิชาการ เช่น 1. ระบบข้อมูลสารสนเทศและการสืบค้น 2.ระบบห้องสมุด และ3.ระบบอินเทอร์เน็ต ที่มีประสิทธิภาพ และด้านสุดท้าย ด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข รายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ การรับรู้มากที่สุด คือ การจัดลำดับความสำคัญของงานที่สอดคล้องกับ นโยบายของสถาบัน รองลงมา คือ การสนับสนุนให้มีช่องทางรับข้อมูล ความคิดเห็นจากอาจารย์ หรือผู้ใต้บังคับบัญชา ในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำงาน และ มีความสามารถในการดูแลผลประโยชน์ต่างๆ ได้ ซึ่งการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการ การบริหารงานวิชาการของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ทั้งหมดนี้อาจได้รับการส่งเสริม มอบหมายกำหนดงาน

รับผิดชอบจากผู้บริหารสถาบัน และผู้บริหารงานวิชาการ ซึ่งจะมีภาวะผู้นำทางวิชาการสอดแทรกอยู่ทุกด้าน ฉะนั้นผู้บริหารงานวิชาการโดยเฉพาะผู้บริหารใหม่จะต้องศึกษาฝึกฝนพัฒนาตนเองในการเป็นผู้นำทางวิชาการเพื่อจะได้นำความรู้ความสามารถไปชี้แนะ กำหนดงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชาให้มีความเป็นผู้นำเพื่อพัฒนาสถาบันให้มีคุณภาพมาตรฐานบรรลุเป้าหมายด้านการศึกษา

3. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีเพศต่างกัน การรับรู้ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้บริหารงานวิชาการในสถาบัน พัฒนาอาจารย์ โดยเฉพาะผู้บริหารใหม่จะพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการ และมีภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างต่อเนื่องได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องเพศเพราะการรับรู้ไม่แตกต่างกัน

4. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารงานวิชาการมีระบบการสื่อสารภายในสถาบัน สร้างความเข้าใจ ให้อาจารย์พยาบาลรับรู้กระบวนการขั้นตอนการบริหารงานวิชาการได้ทั่วถึง เท่าเทียมกัน ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้มีการรับรู้แตกต่าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในปัจจุบันเทคโนโลยีมีความทันสมัย ฉะนั้นผู้บริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะผู้บริหารใหม่จะต้องพัฒนาตนเองด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้ทันต่อสภาพความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของผู้ใต้บังคับบัญชา สร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ร่วมงานในการพัฒนาองค์กรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

5. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน ซึ่งการบริหารงานวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลที่มีระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน มีด้านการบริหารและการพัฒนาการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การรับรู้ไม่แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้บริหารงานวิชาการและโดยเฉพาะผู้บริหารใหม่ หากจะพัฒนาตนเอง ในด้านดังกล่าวไม่ต้องคำนึงถึงระดับตำแหน่งทางวิชาการ แต่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ และโดยรวม มีความแตกต่างกัน ผู้บริหารงานวิชาการและโดยเฉพาะผู้บริหารใหม่ต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ หมั่นศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาองค์กรในการการบริหารงานวิชาการให้ได้คุณภาพมาตรฐานการศึกษา ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีระดับตำแหน่งทางวิชาการแตกต่างกัน มีการรับรู้แตกต่างกัน ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีการรับรู้ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านการวางแผนงาน

วิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข และโดยรวม มีการรับรู้แตกต่างกัน ฉะนั้นผู้บริหารงานวิชาการและโดยเฉพาะผู้บริหารใหม่ต้องพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการวางแผนงานวิชาการ พัฒนาศักยภาพบุคลากร และการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรเพื่องานวิชาการ มีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษา

6. การบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามการรับรู้ของอาจารย์พยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีความสัมพันธ์กัน ทุกด้านทุกข้อ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารและการพัฒนาอาจารย์ กับด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน กับด้านการวางแผนงานวิชาการ และด้านการพัฒนาหลักสูตร กับด้านการวางแผนงานวิชาการ ส่วนภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชา และภาวะผู้นำทางวิชาการทุกด้านในการพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ฉะนั้นผู้บริหาร โดยเฉพาะผู้บริหารใหม่ต้องพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และภาวะผู้นำทางวิชาการไปพร้อมกัน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

ผู้บริหารคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนและผู้เกี่ยวข้อง นำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง และพัฒนาบุคลากรในสถาบัน ในการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมพัฒนา ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ เพราะคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ของอาจารย์พยาบาลในด้านนี้น้อยที่สุด ในการพัฒนาไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องเพศ แต่ระดับการศึกษาปริญญาโทต้องได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ในการส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการเพราะมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ที่น้อยที่สุดระดับตำแหน่งทางวิชาควรส่งเสริมพัฒนาการบริหาร งานวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา การบริหารและการพัฒนาอาจารย์ และควรส่งเสริมพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และด้านการเผชิญปัญหาและการแก้ไข ให้แก่อาจารย์ เพราะมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้ที่น้อยที่สุด ควรส่งเสริมพัฒนาการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ภาวะผู้นำทางวิชาการของอาจารย์พยาบาลคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษา เอกชนด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ให้มีความสัมพันธ์กับด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ มีความสัมพันธ์ต่ำที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

นำผลการวิจัยไปพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาตนเองด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารใหม่ของคณะพยาบาลศาสตร์ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). **มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565**. www.ratchakitcha.soc.go.th. 3-11.
- กรรณิการ์ วีระวงศ์. (2564). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- คณน สิริโชคเจริญ. (2565). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจรคุณภาพสำหรับสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ตำบลในจังหวัดมหาสารคาม, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คู่มือการบริหารสถานศึกษา. <http://www.thaischool.in.th/>.6.
- ธนิต รัตนศักดิ์ดา. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราจีนบุรี เขต 2, มหาวิทยาลัยเกริก.
- นุชเรศ คำดีบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเขต 4, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร. (2553). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางพยาบาลศาสตร์ = The methodology in nursing research**, กรุงเทพฯ: ยูแอนด์ไอ อินเตอร์มีเดีย.
- ปวีณา บุทธิจักร. (2564). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพบริหารงาน วิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พงศ์เทพ จิระโร. (2556). **หลักการวิจัยทางการศึกษา**,ชลบุรี : ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาประยุกต์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภวานันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อมรรัตน์ ไทรเมือง. (2565). ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 2, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.